

bringe både mennesker og virksomheder sammen. Alle bruger postvæsenet, og et velfungerende postvæsen er afgørende for, at et moderne samfund kan fungere.

Posttjenesterne står naturligvis ikke længere alene som kommunikationsform eller som bindeled mellem landsdele eller forbindelse til omverdenen. Posttjenesterne må i dag ses som blot ét blandt mange led i et moderne lands kommunikationsinfrastruktur.

I disse år arbejder postvirksomheder - som større virksomheder i en række andre brancher - i stigende grad internationalt på markeder med voksende konkurrence. Samtidig er den moderne informationsteknologi og internettet på vej til markant at ændre vilkårene for alle virksomheder, også for Post Danmark A/S. Både husholdninger og virksomheder vil i stigende omfang efterspørge og anvende elektroniske og digitale løsninger. Det giver helt nye muligheder i både produktion, salg og kundeservice, men i høj grad også en række nye udfordringer for postvirksomheder i alle lande.

En række samtidige faktorer driver forandringerne i postsektoren.

For det *første* ændrer efterspørgselen efter tjenester sig. På den ene side er traditionelle posttjenester udsat for konkurrence fra andre kommunikationsformer. I den udstrækning elektronisk post og kommunikation fra internetbaserede løsninger erstatter traditionel post, er der tale om substitution til andre kommunikationsformer. På den anden side efterspørges andre tjenester. Der kan peges på kurertjenester og pakketjenester, hvortil der knyttes forskellige tillægsydelser efter kundens valg.

For det *andet* indvirker den teknologiske udvikling på produktionen af posttjenesterne. Automatisk sortering, springsteknik, som giver mulighed for at følge en forsendelse i alle led, og en række andre muligheder øger effektiviteten og kvaliteten af postydelser.

For det *tredje* præges en betydelig del af postmarkedet – reelt alle tjenester bortset fra indenlandske breve – af konkurrence. Konkurrence mellem internationale private postvirksomheder og nationale postvirksomheder og mellem nationale postvirksomheder indbyrdes gør sig navnlig gældende på pakkemarkedet og markedet for kurerforsendelser.

For det *fjerde* ændres virksomhedsformen for de traditionelle statslige postvirksomheder, der

nærmest overalt omdannes til aktieselskaber med stadigt større forretningsmæssig handlefrihed.

Endelig spiller de traditionelle postvirksomheders strategi en væsentlig rolle. De store postvirksomheder – de traditionelle nationale postvæsener – bestræber sig aktivt på at ruste sig til den fremtidige udvikling. Disse bestræbelser giver sig udtryk i udvikling af tjenesterne – typisk som reaktion på konkurrence fra private postvirksomheder – og i alliancedannelser med såvel andre ”offentlige” postvirksomheder som private selskaber samt opkøb af private postvirksomheder.

Med de senere års gradvise EU-liberalisering af postområdet og omdannelsen af Post Danmark til aktieselskab i 2002 er der sat en omfattende og nødvendig proces i gang på postområdet. Denne proces vil fortsætte i de kommende år.

På en række af de store samfundsmæssige forsyningsområder har den hidtidige regulering og monopolvirksomhed været under afvikling gennem de seneste par årtier i lyset af stigende internationalisering, øgede krav om fri konkurrence og den teknologiske udvikling, f.eks. indenfor telekommunikation. Denne udvikling har allerede på flere områder givet store gevinster for forbrugerne i form af mere konkurrence, lavere priser og et bredere produktsortiment.

Udviklingen på postmarkedet har medført, at Post Danmark A/S (Post Danmark) henter en stadig større del af sin omsætning i et stærkt konkurrencepræget marked. Selv om et enkelt års regnskabstal ikke er tilstrækkeligt til at udpege en tendens, viser Post Danmarks regnskabstal for 2002, at selskabet er trængt på samtlige indtægtsområder. Der er navnlig hård konkurrence om pakkeposten og adresseløse forsendelser.

Post Danmarks resultat for første halvår 2003 viser, at brevmængden i forhold til første halvår af 2002 er faldet med 4,4 pct. Til gengæld har virksomheden nedbragt de samlede driftsomkostninger i forhold til første halvår af 2002 med 3,6 pct. som følge af effektiviseringer o.lign. Samlet set har Post Danmarks opnået et tilfredsstillende resultat i første halvår 2003, fordi virksomheden gennem effektiviseringer har været i stand til at opveje de økonomiske konsekvenser af nedgangen i brevmængden. En fortsat nedgang i brevmængden i de kommende år vil øge effektiviseringskravene yderligere.